The Dripping Roof

"Daniel, it's raining again."

"Baruch Hashem, Bryna. We really need the water.'

"Did you see the roof dripping in our yard?"

'No, where is it?"

"Over there in the corner. It is from the neighbor's shed.'

Daniel goes outside to observe the situation. His yard is next to the neighbor's yard, with a low fence dividing the two. The neighbor built a tool shed on the edge of his property. The roof juts out slightly over the fence, therefore, the rainwater that runs off the roof, falls into Daniel's

"When Yosef, our neighbor, built that tool shed, it had a rain gutter. The rainwater fell into one spot. I did not object because the inconvenience was small and concentrated into one spot. Now, the rain falls over the length of the whole roof and not just onto one spot in our yard. That is a big inconvenience for me. I am going to object!"

The question is:
Does Daniel have a valid claim against Yosef? Can he force him to replace the rain gutter to prevent the water from dripping over the entire length of the roof?

The answer is:

The Gemora (Bava Basra 6a) discusses this case. Rainwater dripping from one neighbor's roof into another's property is definitely a valid claim. The neighbor can force the other one to prevent the dripping into his yard. However, if he is silent and does not object to the dripping from the gutter, then it is understood that he allows any water to drip into his yard. Therefore, when the neighbor removes

the rain gutter, and the water drips over more of the yard, he has no claim, because he was silent before when the neighbor's water first began to drip from the roof. This is according to the ruling of the Rambam (Halachos Shechenim 8:6), and the Shulchan Aruch (Choshen Mishpat

Use Your Seichel

"Abba, I have a question on this week's parashas ha'shavuah."

"Yes, what is it Chaim?"

"We all know that Hashem is fair."

"Absolutely, Chaim. The Torah states it in many places. The Novi Hoshea says that the ways of Hashem are straight (Hoshea 14:10). Dovid HaMelech writes that the principles of Hashem are straight (Tehillim 19:9).'

"With that in mind, I find it very difficult to understand the punishment given to the *dor ha'mabul* (generation of the flood). They were completely wiped off the face of the earth, except for the handful of survivors in Noach's tiny ark. Their crime must have been absolutely terri-

"It would seem logical."

"Logic dictates that when you break a rule, or violate a law, you get punished. The dor ha'mabul had only one mitzvah to be fruitful and multiply. Yet Rashi (Bereshis 6:11,12) points out that they committed the sins of immorality, idol worship, and stealing. If there were no commandments, then how are these considered sins? And how could they be punished if they were not warned?

"Excellent question Chaim! Rabbeinu Chizkiah Ben Rebbe Manoach, who is known to us as the Chizkuni, asks the very same question."

"Baruch Hashem!"

"His answer begins with a point that you mentioned - logic. There are mitzvos that a person's sevora (straight thinking) obligates him to observe. Logic dictates that murder is wrong. Therefore, Kayin was punished for murdering his brother Hevel, even though he was not formally commanded and warned. Similarly, a person who uses the intelligence and sevora that Hashem gives him will realize that worshipping powerless idols of wood and stone is wrong. The aveyros (sins) committed by the dor ha'mabul were obviously wrong. Therefore, the people did not need to be commanded and warned in order to be punished. Hashem gave them the intelligence to know better.

"Chaim, the source of this is actually from the Gemora. Our sages recognized the straightness of a person's logic, and were willing to decide halachos according to sevora. The Gemora exhorts, 'Why do I need a verse? It is a sevora!' If logic dictates a certain halacha, we have no need for a verse in the Torah to teach us the same thing. That is the *koach* (strength) of a *sevora*. That is the brainpower that Hashem gave you."

Kinderlach . . . Hashem placed a wonderful gift inside of your head. It is called your brain. Additionally, he filled that brain with intelligence and the ability to think straight. That is called sevora. When you apply it to life's situations, it is called seichel (common sense). Rav Avigdor Miller zt"l constantly exhorted people, "Use your seichel!" Hashem put you into this world to use your head. Every day of life is full of challenging situations, which beckon you to make decisions. Think about what you are doing! Gather the necessary information. Analyze the options. Pray to Hashem for Siyata Di'Shmaya (Heavenly Assistance). Then make the right decision. It is a mitzvah that does not need to be written into the Torah. Use your seichel!

The new Bentscher and Zemiros from the author of "Kinder Torah". Hebrew and English in one book!

"At the Shabbos table ... when the father explains the Zemiros and the family sings them, heaven and earth join together."

Rav Lefkovitz zt"1

100 pages with illustrations. Price: 10 ₪. Contact the author at 585-2216.

מאת מחבר העלון "והגדת לבנר"

The "Kinder Torah" Shabbos Zemiros and Bircas HaMazone

"All those who conscientiously fulfill the mitzvah of Bircas HaMazone will have their income provided honorably their entire lives." Sefer HaChinuch Mitzvah 430

This Bentscher contains original stories and peirushim, written in the same warm, insightful style as Kinder Torah. Read them at the Shabbos table, join heaven and earth and receive all of Hashem's blessings.

הגג הדולף

"דניאל, שוב יורד גשם."

"ברוך הׄ', דבורה. אנו באמת זקוקים לכל המים האלה." "ראית את המים הנוטפים מהגג בחצר שלנו?"

"לא, היכן?"

"שם בפינה. המים נוטפים מהמחסן של השכן."

דניאל ניגש כדי לבדוק את העניין. גדר נמוכה מפרידה בין חצרו לחצר שכנו. השכן בנה בקצה חצרו מחסן כדי לאחסן בו את כליו, והגג בולט מעט מעבר לגדר, ולכן מי הגשמים הניגרים מהגג יורדים הישר אל תוך חצרו של דניאל.

"כאשר שכננו יוסף בנה את המחסן הזה, היה לו מרזב שאסף את מי הגשמים, והם היו זורמים דרכו לנקודה אחת בחצר. לא התנגדתי משום שלא היה בכך משום מטרד גדול – המים נקבצו למקום אחד בלבד. אך כעת מי הגשמים נוטפים לאורך כל הגג, ולא מצטמצמים בנקודה אחת. נגרמת לי אי-נוחות רבה מהרטיבות. אני מתכוון לומר לו שאיני מסכים למצב זה!"

השאלה היא: האם יש לדניאל טענה צודקת נגד יוסף? האם הוא יכול לחייבו להתקין מחדש את המרזב כדי למנוע את דליפת המים מהגג לכל אורכו?

והתשובה היא: הגמרא (בבא בתרא ו' ע"א) עוסקת בשאלה זו. מי גשמים הניגרים מגגו של שכן אחד אל תוך רשותו של שכן אחר הם באמת עילה צודקת לטענה. השכן יכול להכריח את בעל הגג למנוע את דליפת המים לחצרו. אך אם בתחילה הוא שתק ולא התנגד כאשר המים זרמו לחצרו דרך המרזב, מבינים מכך שהוא מוכן לקבל זרימה של כל מים. לכן, כאשר השכן מסיר את המרזב, והמים מתפשטים על פני שטח גדול יותר של החצר, אין לו טענה, משום שהוא שתק לפני כן, כאשר המים החלו לראשונה לזרום לחצרו. וכן הוא פסק הרמב"ם (הלכות שכנים ח', ו')

להשתמש בשכל!

"אבא, יש לי שאלה על פרשת השבוע." "ומהי?"

"כולנו יודעים שה' מתנהג בהגינות עם ברואיו."

"ודאי שכן, חיים. התורה מציינת זאת במקומות רבים. הנביא הושע אומר ש'ישרים דרכי ה" הושע י"ד, י'), ודוד המלך כותב ש'פיקודי ה' ישרים' (תהלים י"ט, ט').

"אם כן, קשה לי מאוד להבין את העונש שניתן לדור המבול. הם

נמחו לגמרי מעל פני האדמה, מלבד קומץ של אנשים ששרדו בתיבה הקטנה של נח. הפשעים שלהם היו כנראה חמורים מאוד." "אכן, דבריך דברים של טעם."

"ההגיון אומר שכאשר עוברים עבירה, נענשים. לדור המבול היתה רק מצווה אחת – לפרות ולרבות. אך רש"י (בראשית ו', י"א-י"ב) מציין שהם עברו על איסורי גילוי עריות, עבודה זרה וגזל. אם לא נצטוו על כל אלה, כיצד נחשבו דברים אלה לעוונות? וכיצד היה אפשר להעניש אותם אם לא הוזהרו שלא לעשות מעשים אלה?" "שאלה מצויינת, חיים! רבינו חזקיהו בן ר' מנוח, הידוע בכינוי שלו 'חזקוני' שואל אותה שאלה בדיוק."

"תשובתו פותחת בנקודה שהזכרת – הגיון. ישנן מצוות שהסברא של האדם עצמו, כלומר, חשיבה ישרה, מחייבת אותו לקיים. ההגיון מחייב שרצח הוא דבר רע. ולפיכך, קין נענש על שרצח את אחיו הבל, אף על פי שהוא לא קיבל שום ציווי או אזהרה רשמיים. בדומה לכך, אדם שמשתמש בשכל שחנן אותו הבורא, יבין שהתמסרות לאלילים חסרי כוח, עשויים עץ ואבן, היא דבר שאין לעשותו. העבירות שעשה דור המבול היו דברים שברור היה שאין לעשותם. לפיכך, לא היה צורך לצוות את האנשים ולהזהירם על מנת שייענשו על עבירות אלה. ה' נתן להם

"המקור לרעיון זה, חיים, הוא בגמרא. חז"ל הכירו בישרות של שכלו של האדם, והיו מוכנים לקבוע הלכות על בסיס סברות של בני אדם. הגמרא אומרת: 'סברא היא, למה לי קרא?', כלומר, אם ההגיון מחייב הלכה מסוימת, אין אנו זקוקים לפסוק בתורה שילמד אותנו דין זה. זהו הכוח של הסברא. זהו כוח השכל שה' נתן לך."

ילדים יקריםְ

"ברוך ה'!"

את השכל להבין את הדברים מעצמם.

ה' נתן לכולנו מתנה נפלאה: מוח השוכן בקודקודנו. בנוסף לכך, הוא מילא מוח זה באינטליגנציה וביכולת לחשוב בישרות. חשיבה זו נקראת "סברא." כאשר מיישמים אותה במצבים שונים בחיים, היא נקראת "שכל ישר". הרב אביגדור מילר זצ"ל דרש שוב ושוב מאנשים: "השתמשו בשכל שלכם!" ה' שם אותנו בעולם כדי שנשתמש בכוח זה. כל יום מימינו מלא במצבים מאתגרים, התובעים מאיתנו לקבל החלטות. חישבו על מה שאתם עושים! איספו את המידע הנדרש, נתחו את האפשרויות השונות. התפללו לה' לסייעתא דשמיא, ואז קבלו את ההחלטה הנכונה. זוהי מצווה שאין

דרש! סדר זמירות שבת וברכת המזון מבית מדרשו של "והגדת לבנר".

– ״כל הזהיר בברכת המזון מזונותיו מצויין לו בכבוד כל ימיו״ ספר החינוך מצוה ת״ל

> 100 עמודים, מאוייר. המחיר: 10 ש״ח.

מאת מחבר העלון

"והגדת לבנך"

The "Kinder Torah"
Shabbos Zemiros
and Bircas HaMazone

כאשר ראש המשפחה מבאר" את הזמירות בשולחן השבת, והמשפחה משוררת אותם, שמיים וארץ מתחברים." (הרב לפקוביץ זצ"ל)

ליצירת קשר עם המחבר: 2216–585

ברכון חדש וייחודי זה כולל סיפורים מקוריים ופירושים, הכתובים בסגנון שובה–הלב של / ״והגדת לבנך״. קראו אותם בשולחן שבת, חברו בין שמיים לארץ וזכו בכל ברכות ה׳!

והגדת לבנך @ תשע"ד: כל הזכויות שמורות למחבר, שמחה גרופמן: טל: 02-585-2216 ת.ד. 5338, י-ם 91052.